

Handläggare:
Susanna Höglund, 08-508 29 758

Till
Miljörörelsen

Remiss av Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö

Svar på remiss från Miljörörelsen (Dnr 110-309/2015).

Sammanfattning

Miljörörelsen har remitterat "*Remiss av Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö*" till bland annat Stockholms Stadshus AB som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholmshem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, SISAB, Micasa Stockholm Parkering, Stockholm Vatten och Stockholms Hamn. Koncernledningen anser att förslaget till strategi för miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* omfattar insatsområden och förslag som i allt väsentligt motsvarar stadens ambitioner och utvecklingsstrategier, men anger följande kompletterande synpunkter.

Samhällsplanering

Koncernledningen välkomnar förslaget att utveckla översiktsplanens strategiska funktion genom tydliggörande av prioriteringar och ansvarsfördelning. Det kommer att förbättra förutsättningarna för berörda aktörer att göra motsvarande prioriteringar så att föreslagen stadsutveckling har större möjligheter att genomföras.

Koncernledningen ställer sig positiva till förslaget om regionala pilotprojekt för att stärka samordningen. Det är dock viktigt att ansökan om bidrag, ansvar, ramverk och uppföljning av dessa projekt implementeras på ett effektivt sätt så att de inte tillför en ytterligare administrativ nivå, som riskerar att motverka satsningens syfte, att förbättra förutsättningarna för stadsutveckling.

Bebyggelsestruktur och transporter

Förslaget om ökad samverkan mellan kommunala regionala och nationella aktörer genom bl.a. stadsmiljöavtal bör prioriteras högt för att uppnå en hållbar stadsutveckling och nödvändig bostadsproduktion.

Koncernledningen vill också betona vikten av att föreslagen utveckling av planeringsunderlag för kulturmiljövården och översynen av den nationella bullersamordningen samt utarbetande av vägledning för tätortsnära natur- och

grönområden bör prioriteras, då otydlighet vid bedömningen av dessa kan utgöra hinder som medför tidsförskjutningar.

Etappmålet som avser 10 % minskning av persontransportresandet och biltrafiken i tätorter anser koncernledningen måste ställas i relation till respektive tätorts befolkningsexpansion. Koncernledningen delar bolagens uppfattning att förslaget om att beskatta privata parkeringsplatser bör omprövas för att istället fokusera insatser på parkeringsplatser på gatumark.

Nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Koncernledningen delar slutsatsen att det är viktigt att prioritera insatser i den redan bebyggda miljön då det genom utveckling i det befintliga fastighetsbeståndet som kvantitativt stora miljövinster erhålls i exempelvis energieffektiviseringsåtgärder och hälsoaspekter.

Förslaget om ekonomiska incitament för fortsatt renovering av skollokaler är bra då det där finns stora miljövinster och viktiga pedagogiska värden i att genomföra miljöåtgärder.

Koncernledning ställer sig dock frågande till förslagets formulering kring revidering av dagens byggregler. I dessa anges att vissa regler i extremfallet kan regleras retroaktivt.

Förslaget om att öka samverkan kring upphandlingar för att minska miljöbelastningen överensstämmer väl med stadens ambitioner och kommunfullmäktiges beslut, men bör utformas så att leverantörers möjlighet att delta i upphandlingen inte försvåras samt så att samverkan sker enligt LOU:s (Lagen om offentlig upphandling) grundläggande principer.

Energi- och resurshushållning

Det är värdefullt att ett utredningsuppdrag avseende nära-noll-energibyggnader föreslås då en definition av detta saknas idag.

Ärendet

Miljöroteln har remitterat "*Remiss av Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö*" till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholms hem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, SISAB, Micasa, Stockholm Parkering, Stockholm Vatten och Stockholms Hamn. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna. Stockholms Hamn har inga synpunkter på remissen

Boverket fick i januari 2014 regeringens uppdrag att ta fram ett förslag till en strategi för miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* och berörda delar av generationsmålet. Regeringen bedömer att miljö kvalitetsmålet inte nås med de beslutade styrmedel som finns idag.

I uppdraget har ingått att analysera de viktigaste orsakerna till att miljö kvalitetsmålet inte uppnås, samt att identifiera prioriterade frågor för en strategi med etappmål, åtgärder

och styrmedel. I detta ingår att analysera vad som kan åstadkommas med befintliga styrmedel och regelverk och identifiera områden där nya styrmedel och åtgärder behövs för att nå miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*. I uppdraget har även ingått att analysera hur grön teknik, miljöinnovationer och livscykelanalyser kan utvecklas och tillämpas för att bidra till miljö kvalitetsmålet.

I rapporten redovisas fyra nya förslag till etappmål, som ska verka för en bättre måluppfyllelse av miljö kvalitetsmålet. Till etappmålen redovisas även förslag till åtgärder. Uppdraget har skett i samråd med Naturvårdsverket, Trafikverket, Statens energimyndighet samt Riksantikvarieämbetet.

Underremiss

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder uppfattar de övergripande insatsområdena och etappmålen i strategin som relevanta, möjligen kan tidshorisonten för uppfyllandet av etappmålen (år 2020) vara för snävt tilltagen. Det vore också bra om målnivåer formuleras för efter år 2020.

Några aspekter i strategin som Svenska Bostäder särskilt vill framhålla som viktiga är att:

- Översiktplanens funktion utvecklas så att planen blir mer operativ och inriktad på genomförande, vilket förhoppningsvis kan leda till en snabbare planprocess.
- Gång-, cykel- och kollektivtrafik är normgivande i planeringen.
- Livscykelperspektivet är utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse och att en strategi tas fram för hållbara byggnader.
- En översyn görs av kemikaliekraven för byggprodukter så att kraven kan gå längre än vad de gör idag (REACH-lagstiftningen).

Svenska Bostäder ser ett behov av att en definition och kvantitativ riktlinje tas fram avseende energihushållningskrav för nära-nollenergibygnader och det är därför bra att ett regeringsuppdrag pågår som har detta som uppdrag.

Däremot är Svenska Bostäder tveksamt till strategins förslag att beskatta privata parkeringsplatser. Ett bättre förslag för att få in pengar till åtgärder för att stimulera gång-, cykel- och kollektivtrafik, skulle vara att införa parkeringsavgift i förorterna.

Svenska Bostäder vill även framhålla vikten av att samma krav inom strategin ställs på privata aktörer som på allmännyttiga bolag (*bilaga 1*).

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Familjebostäder har som uppdrag att producera drygt 3 000 bostäder fram till 2019! Bolaget delar uppfattningen att den nya bebyggelsen behöver byggas så att den stödjer och kompletterar det befintliga och skapar möjligheter för att uppnå miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*.

Familjebostäder delar Boverkets uppfattning om att byggnaders klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv ska vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad. Utsläppen

av växthusgaser ökar från produktionsledet i bygg- och anläggningsbranschen, medan utsläppen från förvaltningen minskar. Det gör att möjlighet till bedömning av byggnaders klimatpåverkan, utifrån ett livscykelperspektiv, är en förutsättning för att bygg- och fastighetsbranschen ska kunna bidra till en faktiskt minskad klimatpåverkan.

Familjebostäder anser dock att målet om en giftfri miljö, är minst lika prioriterat område som klimatfrågan. Bolaget anser därmed att även stärkta krav på kemikalieanvändningen för byggprodukter behöver ses över. Byggprodukter kan innehålla olika farliga ämnen, som människor och miljön kan utsättas för under produkternas livscykel.

Familjebostäder anser därför att etappmålen kopplat till insatsområdet ”nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse” även bör omfatta att ge Kemikalieinspektionen i uppdrag att undersöka om det är motiverat att införa proportionerliga nationella begränsningar för farliga ämnen i byggprodukter (*bilaga 2*).

Micasas remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* tar upp frågor som prioriteras i stadens budget samt de styrdokument som gäller för stadens verksamheter. Det är bra att verket samlat ihop det stora antal frågor som tillsammans borgar för en god bebyggd miljö.

Micasa arbetar långsiktigt och strategiskt med miljöfrågor och har två certifierade ledningssystem ett för miljö, ISO 14001, och ett för energi, ISO 50001. Micasa är det första fastighetsbolaget i Sverige som har ett certifierat energiledningssystem enligt ISO 50001 (*bilaga 3*).

Stockholmsheims remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Som helhet anser Stockholmshem att arbetet med att ta fram en strategi för miljö kvalitetsmålet är värdefullt. Bolaget har främst åsikter avseende insatsområdet hållbar stadsplanering och välkomnar samtliga åtgärder inom området. Likaså uppfattas samtliga åtgärder inom insatsområdet nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse som positiva. Inom det sistnämnda området pågår ett intensivt arbete på bolaget (*bilaga 4*).

SISAB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB delar Boverkets förhoppning om att tydliggörande av prioriterade områden och insatser kan bidra till att resurser kanaliseras på ett effektivt sätt, vilket i sin tur kan leda till att den bebyggda miljön utvecklas i miljö kvalitetsmålets riktning.

Bolaget vill lyfta fram vikten av att FN:s barnkonvention, med utgångspunkt från barnens bästa och barnens behov, ska vara beaktat i Förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* (*bilaga 5*).

Stockholm Vattens remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Ett väl genomarbetat förslag med många förslag som kan få stor betydelse för uppfyllandet av miljökvalitetsmålet *God bebyggd miljö*. Förslaget tydliggör att hållbarhet i detta avseende innebär såväl, miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Stockholm Vatten ser positivt på förslaget till olika former av samarbeten över såväl sektoriella som geografiska gränser och på förslaget att utveckla översiktsplaneringens strategiska funktion (*bilaga 6*).

Stockholm Parkerings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

I nedan redovisat remissvar har Stockholm Parkering begränsat sig till att avge yttrande i frågor som direkt berör parkering och då främst den civilrättsliga/privata parkeringen.

Som ett sätt att finansiera åtgärderna från kommunerna föreslås skatt på privat parkering. Kommunal beskattning på parkering torde inte vara möjlig utan omfattande lagändringar, vilket utreddes i samband med införande av trängselskatterna. Om en sådan beskattning införs lär den, mot denna bakgrund, bli statlig och Stockholm riskerar att bli en stor förlorare av en sådan skatt.

Bolaget ställer sig även frågande till att den privata parkeringen ska beskattas hårdare, då de strider mot själva syftet med miljökvalitetsmålet. Syftet är ju att minska parkeringen på gatumark för att skapa en bättre stadsmiljö. Det innebär snarare att den privata parkeringen som inte tar gatuutrymmet i anspråk borde öka.

Att bygga nya parkeringsgarage är mycket dyrt. Den innebär att inga privatägda parkeringsbolag bygger underjordiska garage. När underjordiska parkeringsplatser byggs i samband med nya bostäder är ofta produktionskostnaden 200 000 kronor högre än intjäningsförmågan.

Om syftet är att skapa en bättre stadsmiljö genom att minska antalet parkerade bilar borde istället åtgärderna inriktas på att öka kostnaden för den offentligrättsliga parkeringen och minska antalet parkeringsplatser på gatumark till förmån för kollektivtrafik, cykel eller ökad grönska. Här äger kommunerna möjligheterna genom parkeringstaxan på gatumark och trafikregleringen av parkering. Möjligtvis ska möjligheten för kommunerna vidgas till att inte bara ta ut avgift för trafikens reglering. I Stockholms fall är det värt att notera att taxan på gatumark idag är mycket lägre än den på privat mark. Det innebär att man bör inrikta sig på gatumark för att nå de efterfrågade effekterna (*bilaga 7*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att förslaget till strategi för miljökvalitetsmålet *God bebyggd miljö* omfattar insatsområden och förslag som i allt väsentligt motsvarar stadens ambitioner och utvecklingsstrategier.

Koncernledningen bedömer att staden kan ställa sig bakom syftet i de föreslagna etappmålen med några kompletterande synpunkter enligt nedan.

Samhällsplanering

”År 2020 har den svenska planeringsberedskapen utvecklats så att myndigheternas tillämpning främjar miljö kvalitetsmålen måluppfyllnad. Regionala forum har etablerats för samverkan mellan kommunala, regionala och nationella nyckelaktörer för att uppnå en hållbar samhällsplanering. ”

Koncernledningen välkomnar förslaget att utveckla översiktsplanens strategiska funktion genom tydliggörande av prioriteringar, ansvarsfördelning m.m. Detta kommer att förbättra förutsättningarna för berörda aktörer att göra motsvarande prioriteringar i sin verksamhet så att föreslagen stadsutveckling har större möjligheter att faktiskt genomföras inom en överskådlig tid.

Koncernledningen ställer sig positiv till förslaget om regionala pilotprojekt för att stärka samordningen på nationell, regional och kommunal nivå i planeringen genom bl.a. regionala forum och stadsmiljöprogram. Det är dock viktigt att ansökan om bidrag, ansvar, ramverk och uppföljning av dessa projekt implementeras på ett effektivt sätt så att de inte tillför en ytterligare administrativ nivå som riskerar att motverka satsningens syfte, att förbättra förutsättningarna för stadsutveckling.

Bebyggelsestruktur och transporter

”År 2020 ska minst 15 kommunala, mellankommunala och regionala stadsmiljöavtal vara tecknade och förutsättningarna för en ändamålsenlig bebyggelsestruktur finnas på plats. ”

”Ökningen i persontransportresandet i tätorter ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. År 2020 ska personbilstrafiken i tätorter ha minskat med 10% jämfört med 2014.”

Förslaget om ökad samverkan mellan kommunala regionala och nationella aktörer genom bl.a. stadsmiljöavtal välkomnas särskilt. En samordnad planering avseende nya bostäder och utveckling av den regionala infrastrukturen, såsom kollektivtrafik och vägar, bör prioriteras högt för att uppnå en hållbar stadsutveckling och nödvändig bostadsproduktion.

Koncernledningen vill också betona vikten av att föreslagen utveckling av planeringsunderlag för kulturmiljövården och översynen av den nationella bullersamordningen samt utarbetande av vägledning för tätortsnära natur- och grönområden bör prioriteras och genomföras skyndsamt. Otydlighet vid bedömningen av dessa kan utgöra hinder som medför tidsförskjutningar vid kommande prövning av planer hos berörda myndigheter och domstolar.

Etappmålet, som avser 10 % minskning av persontransportresandet och biltrafiken i tätorter, anser koncernledningen måste ställas i relation till respektive tätorts befolkningsexpansion. En växande stad med ökande befolkning ger mer trafikarbete. Utvärderingen av målet måste därför beakta det ökande trafikarbetet beroende på en generell befolkningstillväxt vid beräkningen av måluppfyllelsen.

Koncernledningen delar bolagens uppfattning om att förslaget om att beskatta privata parkeringsplatser bör omprövas eftersom det inte styr mot en förbättrad stadsmiljö. Insatserna bör istället fokusera på parkeringsplatser på gatumark. Genom att minska parkeringen på gatumark skapas en bättre stadsmiljö. Det kan i sin tur innebära att den privata parkeringen, som inte tar gatuutrymmet i anspråk, borde öka.

Nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

”Männikans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och byggnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.”

Koncernledningen delar slutsatsen att det är viktigt att prioritera insatser i den redan bebyggda miljön. Stockholms stad har ambitioner att tillskapa ytterligare 40 000 nya bostäder till 2020 samtidigt som den befintliga bebyggelsen utgörs av ca 450 000 bostäder. Nyproduktionen utgör således knappt 10 % av det totala beståndet och har i nuläget en energiförbrukning som bara är en tredjedel av vad genomsnittet i det befintliga beståndet har räknat per kvm bostadsarea. Det är således genom utveckling också i det befintliga fastighetsbeståndet som kvantitativt stora miljövinster erhålls i exempelvis energieffektiviseringsåtgärder och hälsoaspekter.

Koncernledningen välkomnar att utredningen föreslår ekonomiska incitament för fortsatt renovering av skollokaler där det kontinuerligt finns stora miljövinster och viktiga pedagogiska värden i att genomföra miljöåtgärder.

Koncernledning ställer sig dock frågande till förslagets formulering kring revidering av dagens byggregler. I dessa anges att vissa regler i extremfallet kan regleras retroaktivt. Prognoser avseende ändrade klimatförhållanden pekar på olika scenarier och koncernledningen anser därför också att en retroaktiv reglering kan innebära felaktigt satsade resurser utifrån osäkra scenarier. Att ändra regelverk retroaktivt riskerar att ge styrsignaler för berörda aktörer att vara försiktiga och hålla tillbaka framtida investeringar för att inte undvika oförutsedda kostnader i efterhand.

Avseende förslaget om att öka samverkan kring upphandlingar för att minska miljöbelastningen överensstämmer det väl med stadens ambitioner. I stadens upphandlingspolicy anges att staden ska ställa krav på samhällsansvar vid upphandlingar om detta motiveras av upphandlingens art. Krav på samhällsansvar ska utformas så att mindre leverantörers möjlighet att delta i upphandlingen inte försvåras.

Inför 2015 har kommunfullmäktige i samband med budget beslutat att upphandlings- och konkurrenspolicyn ska revideras och anger följande; ”En ny upphandlingspolicy ska ta tydligt avstamp i perspektivet på offentlig upphandling som ett medel att driva utvecklingen i hållbar riktning. Som princip ska de krav som staden ställer på sina egna verksamheter, exempelvis när det gäller antidiskrimineringskrav samt miljö- och klimatkrav, också ställas på upphandlad verksamhet. De krav som ställs på en huvudleverantör ska också gälla för underentreprenörer”.

Utredningsarbete pågår för att utveckla en ny upphandlingspolicy utifrån de nya direktiven. Koncernledningen poängterar vikten av att förslaget om ökad samverkan kring upphandlingar måste överensstämma med gällande lagstiftning på området, LOU (Lagen om offentlig upphandling) och dess grundprinciper. I detta sammanhang kan särskilt följande grundläggande principer för lagstiftningen noteras och som ökade krav måste tillgodoses. *Principen om icke-diskriminering* innebär ett förbud mot att diskriminera leverantörer på grund av deras nationalitet och den upphandlande myndigheten får inte ställa krav som bara svenska företag känner till eller kan klara att uppfylla. *Principen om likabehandling* innebär att alla leverantörer ska ges samma förutsättningar. Alla leverantörer måste till exempel få tillgång till samma information samtidigt, så att ingen leverantör får en fördel. *Proportionalitetsprincipen* innebär att kraven och villkoren i upphandlingen ska stå i rimlig proportion till det som upphandlas. De åtgärder som den upphandlande myndigheten genomför får inte gå utöver vad som är nödvändigt för den aktuella upphandlingen.

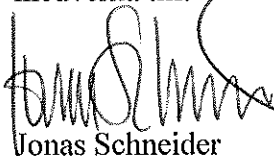
Energi- och resurshushållning

Utgår ifrån nu gällande klimat- och energipolitiska mål för Sverige.

- "Andelen förnybar energi 2020 ska utgöra minst 50 % av total energianvändning
- Andelen förnybar energi i transportsektorn ska vara minst 10 % år 2020.
- -20 % effektivare energianvändning till 2020
- -40 % minskning av utsläppen av klimatgaser 2020 jämfört med 1990."

Det är värdefullt att ett utredningsuppdrag avseende nära-noll-energibyggnader föreslås eftersom en definition av detta saknas idag. I detta sammanhang är det också viktigt att belysa livscykelperspektivet. En alternativ rivning och nyuppförande av byggnad och den miljöpåverkan detta skulle innebära bör inbegripas i analysen.

Sammantaget ställer sig koncernledningen bakom Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* med utgångspunkt från vad som angivits ovan. Avslutningsvis poängterar koncernledningen att målsättningen för strategin *God bebyggd miljö* kommer att innebära fortsatt gemensamma långsiktig utveckling som sträcker sig även efter 2020 vilka Stockholms stad och dess bolag är beredda att medverka till.

Jonas Schneider

Vice VD

Bilagor

1. Remissvar Svenska Bostäder
2. Remissvar Familjebostäder
3. Remissvar Micasa
4. Remissvar Stockholmshem
5. Remissvar SISAB
6. Remissvar Stockholm Vatten
7. Remissvar Stockholm Parkering

Yttrande över remiss: Förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö

Bakgrund

Boverket fick i januari 2014 regeringens uppdrag att ta fram ett förslag på strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö, i och med att regeringen bedömer att målet inte kommer att nås med i dag beslutade styrmedel.

Boverket har i uppdraget identifierat och lyft fram följande insatsområden, som särskilt viktiga för att uppnå miljökvalitetsmålet:

- Hållbar samhällsplanering
- Bebyggelsestruktur och transporter
- Energi- och resurshushållning
- Nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Dessutom föreslås fyra nya etappmål med tillhörande åtgärder inom insatsområdena:

- År 2020 har den svenska planeringsberedskapen utvecklats så att myndigheternas tillämpning främjar miljökvalitetsmålen måluppfyllnad. Regionala forum har etablerats för samverkan mellan kommunala, regionala och nationella nyckelaktörer för att uppnå en hållbar samhällsplanering.
- År 2020 ska minst 15 kommunala, mellankommunala eller regionala stadsmiljöavtal vara tecknade och förutsättningar till en ändamålsenlig bebyggelsestruktur finnas på plats.
- Ökningen i persontransportresandet i tätorter ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. År 2020 ska personbilstrafiken i tätorter ha minskat med 10 procent jämfört med 2014.
- Människans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och byggnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.

Bedömningen som görs i strategin är att åtgärdsförslagen är kostnadseffektiva.

Svenska Bostäder har av koncernledningen för Stockholms Stadshus AB blivit ombedda att lämna synpunkter på strategin.

Svenska Bostäders synpunkter

Svenska Bostäder ser mycket positivt på ambitionen att ta fram en strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö och vill gärna bidra i arbetet för att uppnå målet.

Svenska Bostäder uppfattar de övergripande insatsområdena och etappmålen i strategin som relevanta, möjligen kan tidshorisonten för uppfyllandet av etappmålen (år 2020) vara för snävt tilltagen. Det vore också bra om målnivåer formuleras för efter år 2020.

Några aspekter i strategin som Svenska Bostäder särskilt vill framhålla som viktiga är att:

- Översiktplanens funktion utvecklas så att planen blir mer operativ och inriktad på genomförande, vilket förhoppningsvis kan leda till en snabbare planprocess.
- Gång-, cykel- och kollektivtrafik är normgivande i planeringen.
- Livscykelperspektivet är utgångspunkt för all ny –och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse och att en strategi tas fram för hållbara byggnader.
- En översyn görs av kemikaliekraven för byggprodukter så att kraven kan gå längre än vad de gör idag (REACH-lagstiftningen).

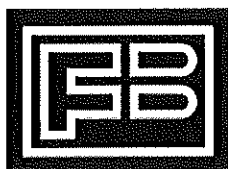
Svenska Bostäder ser ett behov av att en definition och kvantitativ riktlinje tas fram avseende energihushållningskrav för nära-nollenergibygnader och det är därför bra att ett regeringsuppdrag pågår som har detta som uppdrag.

Däremot är Svenska Bostäder tveksamt till strategins förslag att beskatta privata parkeringsplatser. Ett bättre förslag för att få in pengar till åtgärder för att stimulera gång-, cykel- och kollektivtrafik, skulle vara att införa parkeringsavgift i förorterna.

Svenska Bostäder vill även framhålla vikten av att samma krav inom strategin ställs på privata aktörer som på allmännyttiga bolag.

AB SVENSKA BOSTÄDER

Pelle Björklund
VD

Remiss Förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö

Bakgrund

Familjebostäder har av Stockholm Stadshuset AB inbjudits att lämna synpunkter på Boverkets remiss om förslag till "strategi för miljö kvalitetsmålet". Synpunkterna ska vara Stockholm Stadshuset AB tillhanda senast 2015-03-26, via e-post till jennie.landegren@stadshuset.se.

Sammanfattning av förslag

Boverket fick i januari 2014 regeringens uppdrag att ta fram ett förslag till en strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö och berörda delar av generationsmålet. Regeringen bedömer att miljö kvalitetsmålet inte nås med i dag beslutade styrmedel. I detta förslag till strategi redovisas fyra nya förslag till etappmål för som ska verka för en bättre måluppfyllnad av miljö kvalitetsmålet. Till etappmålen redovisas även förslag till åtgärder.

I arbetet har fyra speciellt viktiga insatsområden identifierats:

- hållbar samhällsplanering
- bebyggelsestruktur och transporter
- energi- och resurshushållning
- nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Boverket föreslår att regeringen tar beslut om följande etappmål:

- År 2020 har den svenska planeringsberedskapen utvecklats så att myndigheternas tillämpning främjar miljö kvalitetsmålens måluppfyllnad. Regionala forum har etablerats för samverkan mellan kommunala, regionala och nationella nyckelaktörer inom hållbar samhällsplanering.
- År 2020 ska minst 15 kommunala, mellankommunala eller regionala stadsmiljöavtal vara tecknade och förutsättningar till en ändamålsenlig bebyggelsestruktur finnas på plats.
- Ökningen i persontransportresandet i tätorter ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. År 2020 ska personbilstrafiken i tätorter ha minskat med 10 procent jämfört med 2014.
- Människans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och byggnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.

Familjebostäders kommentarer

Familjebostäder har som uppdrag att producera drygt 3000 bostäder fram till 2019. Därefter kommer bolaget fortsatt bidra till Stockholms utveckling och genom att producera nya bostäder. Bolaget delar uppfattningen att den nya bebyggelsen behöver byggas så att den stödjer och kompletterar det befintliga och skapar möjligheter för att uppnå miljö kvalitetsmålet God Bebyggd Miljö.

Familjebostäder delar Boverkets uppfattning om att byggnaders klimatpåverkan utifrån ett livscykel perspektiv ska vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad.

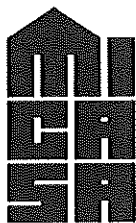
Utsläppen av växthusgaser ökar från produktionsledet i bygg- och anläggningsbranschen, medan utsläppen från förvaltningen minskar. Det gör att möjlighet till bedömning av byggnaders klimatpåverkan, utifrån ett livscykel perspektiv, är en förutsättning för att bygg- och fastighetsbranschen ska kunna bidra till en faktiskt minskad klimatpåverkan.

Familjebostäder anser dock att målet om en giftfri miljö, är minst lika prioriterat område som klimatfrågan. Bolaget anser därmed att även stärkta krav på kemikalieanvändningen för byggprodukter behöver ses över. Byggprodukter används i mycket stora volymer och produkterna har en lång brukstid. Farliga ämnen i material och varor byggs ofta in för långa tider. Byggprodukter kan innehålla olika farliga ämnen som människor och miljön kan utsättas för under produkternas livscykel.

Familjebostäder anser därför att etappmålen kopplat till insatsområdet ”nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse” även bör omfatta att ge Kemikalieinspektionen i uppdrag att undersöka om det är motiverat att införa proportionerliga nationella begränsningar för farliga ämnen i byggprodukter.

AB Familjebostäder

Lars Björk
tf VD

Remissvar avseende Boverkets förslag till strategi för miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö"

Micasa Fastigheter har fått rubricerat ärende på underremiss av Stockholms Stadshus AB. Remissvaret ska besvaras senast den 26 mars 2015.

Remissen kommer att anmälas i Micasa Fastigheters styrelse.

Bakgrund

Boverket fick i januari 2014 regeringens uppdrag att ta fram ett förslag till en strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö och berörda delar av generationsmålet. Regeringen bedömer att miljökvalitetsmålet inte nås med de beslutade styrmedel som finns idag.

I uppdraget har ingått att analysera de viktigaste orsakerna till att miljökvalitetsmålet inte uppnås samt att identifiera prioriterade frågor för en strategi med etappmål, åtgärder och styrmedel. I detta ingår att analysera vad som kan åstadkommas med befintliga styrmedel och regelverk och identifiera områden där nya styrmedel och åtgärder behövs för att nå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. I uppdraget har även ingått att analysera hur grön teknik, miljöinnovationer och livscykelanalyser kan utvecklas och tillämpas för att bidra till miljökvalitetsmålet.

I rapporten redovisas fyra nya förslag till etappmål som ska verka för en bättre måluppfyllelse av miljökvalitetsmålet. Till etappmålen redovisas även förslag till åtgärder. Uppdraget har skett i samråd med Naturvårdsverket, Trafikverket, Statens energimyndighet samt riksantikvarieämbetet.

Sammanfattning av Boverkets förslag

Boverket redovisar här ett förslag till strategi som ska bidra till att Sverige uppnår miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Den genomgående tanken med strategin är att utgå från människans behov av miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Boverket har i uppdraget identifierat och lyft fram insatsområden som bedömts vara särskilt viktiga för att uppnå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Under arbetsprocessen har förslag från andra utredningar aktivt samlats in och beaktats. Dialogmöten med olika relevanta myndigheter och kommunala och regionala företrädare har anordnats för att säkerställa att det finns en samsyn kring den föreslagna inriktningen för strategin.

Boverket konstaterar att hittills planerade eller beslutade styrmedel inte är tillräckliga för att nå miljökvalitetsmålet. För att nå en bättre måluppfyllelse föreslås i denna strategi därför fyra nya etappmål med tillhörande åtgärder kopplade till fyra insatsområden.

Detta förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö är inte hela lösningen på detta komplexa miljö kvalitetsmål. Däremot finns en förhoppning om att strategins tydliggörande av prioriterade områden och insatser kan bidra till att resurser kanaliseras på ett effektivt sätt vilket i sin tur leder till att den byggda miljön utvecklas i miljö kvalitetsmålets riktning. Etappmålen konkretiserar den samhällsomvandling som bedöms vara nödvändig för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen ska kunna nås. Etappmålen beskriver inte det miljö tillstånd som behöver uppnås, eftersom det redan är fastlagt i miljö kvalitetsmålen och dess preciseringar. Etappmålen syftar istället till att klargöra för myndigheter, kommuner, näringsliv och andra samhällsaktörer nödvändiga förändringar för att nå en bättre måluppfyllelse. För att signalerna ska uppfattas och få genomslag i prioriteringarna hos de avsedda mottagarna bör målen vara hanterbara till antalet och kommuniceras på ett tydligt sätt. De föreslagna åtgärderna ska bidra till att etappmålen uppnås.

Ett antal åtgärder i strategin är föreslagna i andra utredningar, men de är här samlade i ett sammanhang för att det ska bli möjligt att uppnå God bebyggd miljö.

Många av de föreslagna åtgärderna under respektive etappmål innebär fortsatt utredning eller vägledning. Det är därför svårt att kvantifiera åtgärdernas effekter. Bedömningen är att förslagen bidrar till uppfyllandet av miljö kvalitetsmålets alla tio preciseringar. Åtgärdsförslagen har inte kostnadsbedömts i detalj, men bedömningen är att det är kostnadseffektiva steg på vägen mot miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Boverkets förslag till insatsområden

I arbetet har fyra speciellt viktiga insatsområden identifierats:

- hållbar samhällsplanering
- bebyggelsestruktur och transporter
- energi- och resurshushållning
- nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Inom tre av dessa insatsområden föreslår Boverket nya etappmål medan det för det fjärde, energi- och resurshushållning, föreslås en vidare utredning om förslag till etappmål och åtgärder inom resurshushållning.

Förslag till etappmål

Boverket föreslår att regeringen tar beslut om följande etappmål:

- År 2020 har den svenska planeringsberedskapen utvecklats så att myndigheternas tillämpning främjar miljö kvalitetsmålen måluppfyllnad. Regionala forum har etablerats för samverkan mellan kommunala, regionala och nationella nyckelaktörer inom hållbar samhällsplanering.
- År 2020 ska minst 15 kommunala, mellankommunala eller regionala stadsmiljöavtal vara tecknade och förutsättningar till en ändamålsenlig bebyggelsestruktur finnas på plats.

- Ökningen i persontransportresandet i tätorter ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. År 2020 ska personbilstrafiken i tätorter ha minskat med 10 procent jämfört med 2014.

- Människans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och byggnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.

Miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö tillhör ett av de mest utmanande miljökvalitetsmålen. Målet är beskrivet enligt följande: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Regeringen beslutade den 26 april 2012 om reviderade preciseringar till miljökvalitetsmålet. En God bebyggd miljö är förtydligat genom tio preciseringar:

- Hållbar bebyggelsestruktur

En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur har utvecklats både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse samtidigt som byggnader är hållbart utformade.

- Hållbar samhällsplanering

Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.

- Infrastruktur

Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs- och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.

- Kollektivtrafik, gång och cykel

Kollektivtrafiksystem är miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och att det finns attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

- Natur- och grönområden

Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närheten till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.

- Kulturvärden i den byggda miljön

Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap bevaras, används och utvecklas.

- God vardagsmiljö

Den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur.

- Hälsa och säkerhet

Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

- Hushållning med energi och resurser

Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.

- Hållbar avfallshantering

Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Micasa Fastigheters synpunkter

Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" tar upp frågor som prioriteras i stadens budget samt de styrdokument som gäller för stadens verksamheter.

Micasa Fastigheter ser positivt på Boverkets strategi för "God bebyggd miljö". Det är bra att verket samlat ihop det stora antal frågor som tillsammans borgar för en god bebyggd miljö.

Micasa Fastigheter arbetar långsiktigt och strategiskt med miljöfrågor och har två certifierade ledningssystem ett för miljö, ISO 14001, och ett för energi, ISO 50001. Micasa är det första fastighetsbolaget i Sverige som har ett certifierat energiledningssystem enligt ISO 50001.

Med vänlig hälsning

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Patrik Emanuelsson

Underremiss av Boverkets förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö (Rapport 2014:32)

AB Stockholmshem får härmed avge följande yttrande över rubricerat ärende.

Sammanfattning av bolagets synpunkter

Som helhet anser Stockholmshem att arbetet med att ta fram en strategi för miljökvalitetsmålet är värdefullt. Bolaget har främst åsikter avseende insatsområdet hållbar stadsplanering och välkomnar samtliga åtgärder inom området. Likaså uppfattas samtliga åtgärder inom insatsområdet nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse som positiva. Inom det sistnämnda området pågår ett intensivt arbete på bolaget.

Förslaget

Regeringen uppdrog i januari 2014 åt Boverket att ta fram ett förslag till en strategi med etappmål, styrmedel och åtgärder som ska bidra till att miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö nås.

Boverkets förslag till strategi utgår ifrån människans behov av miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Strategin syftar till att tydliggöra prioriterade områden och insatser, vilket kan leda till ett effektivt resursutnyttjande och att den bebyggda miljön utvecklas i miljökvalitetsmålets riktning. För att nå miljökvalitetsmålet föreslår Boverket fyra nya etappmål, med tillhörande åtgärder, inom följande insatsområden:

- hållbar samhällsplanering
- bebyggelsestruktur och transporter
- energi- och resurshushållning
- nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Etappmålen syftar till att klargöra nödvändiga förändringar för myndigheter, kommuner, näringsliv och andra samhällsaktörer för att nå en bättre måluppfyllelse. De föreslagna etappmålen är:

- År 2020 har den svenska planeringsberedskapen utvecklats så att myndigheternas tillämpning främjar miljökvalitetsmålens måluppfyllnad. Regionala forum har etablerats för samverkan mellan kommunala, regionala och nationella nyckelaktörer inom hållbar samhällsplanering.
- År 2020 ska minst 15 kommunala, mellankommunala eller regionala stadsmiljöavtal vara tecknade och förutsättningar till en ändamålsenlig bebyggelsestruktur finnas på plats.
- Ökningen i persontransportresandet i tätorter ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. År 2020 ska personbilstrafiken i tätorter ha minskat med 10 procent jämfört med 2014.

- Människans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och byggnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.

Våra synpunkter

Nedan följer Stockholmsshems synpunkter inom respektive insatsområde.

Insatsområde – hållbar stadsplanering

Bolaget anser etappmålet inom insatsområdet hållbar stadsplanering vara särskilt viktigt och välkomnar de föreslagna åtgärderna. I Stockholm, där det finns många kranskommuner, bör stora fördelar kunna uppnås genom att planeringsberedskapen stärks.

Bolaget anser att en bättre samordning avseende bostadsförsörjning och transportinfrastruktur kommer underlätta arbetet med att genomföra Stockholms stad samhällsplanering. Extra viktigt är samordningen då även många invånare från kommuner utanför Stockholms län pendlar in för att arbeta i Stockholm. Därtill välkomnas förslaget om en förbättrad markberedskap. Att det framkommer vart det finns tillgång till byggbar mark ses som oerhört betydelsefullt för bolagets möjlighet att öka bostadsbyggandet.

Bolaget finner vidare att det är särskilt angeläget att kommunens kompetensnivå är hög och satsningen på utveckling avseende planeringskompetens välkomnas. Likaså välkomnas det finansiella stöd som Boverket föreslår kopplat till detta.

Stockholmshem uppfattar också förslaget om att göra översiktsplanens strategiska funktion mer operativ som mycket positivt. Det skulle medföra att översiktsplanen blir ett bättre verktyg i Stockholmsshems arbete.

Insatsområde – bebyggelsestruktur och transporter

Stockholmshem anser att det är relevant att lyfta frågan om målkonflikten mellan kommunernas ambition om en minskad personbilstrafik och Trafikverkets planeringsdirektiv som bygger på en ökad biltrafik.

I dagsläget har Stockholmshem att förhålla sig till de nyckeltal avseende bil- och cykelparkeringsplatser som fordras vid nyproduktion av bostäder. Nyckeltalen för antalet cykelparkeringsplatser har på senare tid ökat kraftigt. För bilparkeringsplatser erhåller bolaget intäkter medan cykelparkeringsplatser än så länge inte genererar några intäkter. Inom Stockholms stad pågår en utredning gällande gröna parkeringstal. Konsekvensen av denna väntas bli att antalet bilparkeringsplatser som fordras sjunker till förmån för andra mobilitetsåtgärder som exempelvis fler parkeringsplatser och andra förbättrade faciliteter för cyklister. Bolaget anser därför att det kan bli aktuellt att lyfta intäktfrågan framöver.

Insatsområde – energi och resurshushållning

Stockholmshem har uppnått samtliga av de nu gällande klimat- och energipolitiska målen i Sverige. Bolaget delar vidare uppfattningen om att komplettera utredningen inom området resurshushållning.

Insatsområde – nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Bolaget tillstyrker etappmålet och samtliga åtgärder inom insatsområdet. Frågan om val av byggmaterial är aktuell och hanteras redan i dag av Stockholmshem på flera sätt. När det gäller upphandling för minskad miljöbelastning ställs i dag krav på att det i samtliga relevanta upphandlingar av byggande och renovering inte ska ingå miljö- och hälsofarliga ämnen.

Stockholmshem genomför i dagsläget ett skifte från större renoveringsprogram till mer fastighets-/lägenhetsspecifika renoveringar anpassade utifrån skiftande behov. Detta för att inte material ska bytas ut i onödan av såväl miljömässiga som kostnadmässiga skäl.

Med vänlig hälsning
AB STOCKHOLMSHEM

Mikael Källqvist
Tf. VD

Skolfastigheter i Stockholm AB

Remiss av Boverkets förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö

Miljöroteln har remitterat rubricerat ärende till koncernledningen för Stockholms Stadshus AB, som i sin tur som underremiss tillställt SISAB ärendet för besvarande.

Bakgrund

Miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö är ett komplext mål som behöver insatser från alla delar av samhället.

Förslaget till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö är att få ett tydligare fokus på åtgärder för den samhällsomställning som krävs för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen.

I förslaget lyfts fyra viktiga insatsområden fram; Hållbar samhällsplanering, bebyggelsestruktur och transporter, energi- och resurshållning samt nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse.

SISAB:s synpunkter

SISAB delar Boverkets förhoppning om att tydliggörande av prioriterade områden och insatser, kan bidra till att resurser kanaliseras på ett effektivt sätt vilket i sin tur kan leda till att den bebyggda miljön utvecklas i miljökvalitetsmålets riktning.

Bolaget vill lyfta fram vikten av att FN:s barnkonvention, med utgångspunkt från barnens bästa och barnens behov, ska vara beaktat i Förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Med vänlig hälsning

SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB

Åsa Öttenius

Med anledning av Ert brev, e-post daterad 9 mars 2015, angående remiss från Miljö- och energidepartementet angående Boverkets "Förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö", Dnr M2014/2798/Mm, kan följande anföras.

Synpunkter på textavsnitt

Sid 13, "Identifierade målkonflikter":

Det är bra att målkonflikten mellan att bygga tätt och att bygga översvämningssäkert lyfts upp och tydliggörs. Det finns dock även målkonflikter mellan att bygga tätt och dagvattenhantering, avfallshantering och arbetsmiljö.

- Det finns en målkonflikt mellan att bygga tätt och möjligheten att rena dagvatten eftersom reningsanläggningar för dagvatten ofta är utrymmeskrävande och därför kan vara svåra att få plats med i täta stadsmiljöer, åtminstone om de inte planeras in redan från början.
- Det är en utmaning att hitta ytor för avfallshantering i stadsmiljö. Många människor på liten yta genererar oftast mer avfall. Nyare system för avfallshantering kräver mer plats; ytor för lagring och terminaler (exempelvis sopsug eller omlastingsstationer), sorteringsmöjligheter (utrymmen nära fastigheter eller sorteringsanläggningar).
- Närhet och enkelhet för boende kan komma, och gör det tyvärr ofta, i konflikt med god arbetsmiljö.

Sid 14, "Tidigare föreslagna etappmål som kompletterar strategin":

I strategin finns en hänvisning till miljömålsberedningens etappmål om "långsiktigt hållbar hantering av ytavrinning i bebyggelse (dagvatten)".

- Föroreningsaspekten på dagvattenfrågan är lite undanskymd/underrepresenterad i förhållande till översvämningsspekten. Det är viktigt att båda dessa aspekter hanteras ändamålsenligt för att uppnå en god bebyggd miljö.

Sid 20, "Förslag till etappmål och åtgärder", punkt "Utveckla regionala forum för samhällsplanering":

- Även avfallshantering skulle behöva ingå i regionala forum för samhällsplanering.

Sid 23, "Förslag till åtgärder som stödjer etappmålet", "Utveckla översiktsplaneringens strategiska funktion":

- Ett led i att göra översiktsplanen mer operativ skulle kunna vara att underlätta för att låta strategidokument som exempelvis *kommunala avfallsplaner* utgöra tematiska tillägg till översiktsplanen.

Detta kommer vi att jobba för att få till i samband med framtagande av ny Avfallsplan 2017-2020.

Sid 23, "Förslag till åtgärder som stödjer etappmålet", "Utveckla regionala forum för samhällsplanering":

Regionala forum behövs även för avfallsfrågor, i synnerhet med anledning av dess många gånger komplexa natur och den påtagliga nyttan med att se dessa frågor som viktiga infrastrukturfrågor direkt kopplade till samhällsplaneringen. Arbete med exempelvis återvinningscentraler, sopsugsanläggningar, sorterings- och behandlingsanläggningar, återföring av rötresten och annat vinner ofta på att hanteras klokt ur ett regionalt perspektiv.

Sid 32, "Bättre beslutsunderlag och samhällsekonomiska modeller":

Bra att så tydligt som här betona vikten av samhällsekonomiska modeller som beslutsunderlag. Inte minst för att hamna rätt när man ställer kortsiktiga investeringsvinster mot långsiktiga miljövinster. Stationära sopsugsanläggningar, återvinningscentraler och andra ytor för avfallshantering är exempel där denna typ av bedömningar är viktiga.

Sid 33, "Vägledning för tätortsnära natur och grönområden":

Möjligheten att hantera stora nederbörds mängder vid skyfall genom att avleda flödena till grönområden och andra mångfunktionella ytor nämns vilket är bra.

- Det skulle vara bra att förtydliga att detta ställer höga krav på en genomtänkt höjdsättning av bebyggelsen samt att exploateringar som kan ta skada av översvämning hålls borta från lokala lågpunkter som kan komma att översvämmas. På motsvarande sätt ställer ytlig dagvattenhantering med ökade inslag av infiltration och reningsdammar stora krav på en genomtänkt höjdsättning samt att mark reserveras för dessa ändamål i stadsrummet.

Sid 41; "Konsekvensbedömning av insatsområdet", "Ändamålsenlighet":

Det är bra att frågan om stigande havsnivåhöjningar berörs och att det poängteras att hamnområden ofta ligger lågt över vattenytan och därför kan vara känsliga.

- Det bör påpekas att detta inte medför att dessa områden ej är byggbara. Bara en höjning av marken kan fordras i samband med exploateringen för att säkerställa områdets funktion på lång sikt.

Sid 43, "Förslag till etappmål och åtgärder" punkt "Översyn av kemikaliekraven för byggprodukter":

Det föreslås att Kemikalieinspektionen får i uppdrag att se över kemikaliekraven för byggprodukter i samråd med Boverket.

- Det är bara att hålla med!
- Det bör även gälla produkter som används i distributionen av dricksvatten, såväl av kommunerna som av fastighetsägare.

Sid 50, "Effektiv materialanvändning":

Bra med en tydlig koppling mellan avfallshantering, infrastruktur och samhällsplanering.

- Kan vara värt att betona även här att en fungerande infrastruktur för avfallshantering och effektiv materialanvändning ofta tar plats. Plats för sortering nära boende, plats för teknisk infrastruktur, transporter och anläggningar.

Sid 51, "Förslag till åtgärder som stödjer effektiv materialanvändning":
Bra med ytterligare fokus på resurshushållning och att se över hur de olika samhällsaktörerna kan närma sig cirkulär ekonomi.

Sid 53, "Strategins bidrag till generationsmålet":
Bra att tydliggöra att konsumtionsmönster har stor betydelse för måluppfyllnad.

Sid 59- "Hållbarhetsaspekter och integrerande strategier för en God bebyggd miljö":
Bra tydliggörande av de funktionella och integrerande aspekterna för städers hållbarhet!
Bra att betona stadens roll som innovationsmotor och testbädd för miljöpositiv teknik, samt som motor för grön tillväxt.

Generella synpunkter

Ett väl genomarbetat förslag med många förslag som kan få stor betydelse för uppfyllandet av miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Förslaget tydliggör att hållbarhet i detta avseende innebär såväl, miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Stockholm Vatten ser positivt på förslaget till olika former av samarbeten över såväl sektoriella som geografiska gränser och på förslaget att utveckla översiktsplaneringens strategiska funktion.

Med vänliga hälsningar

Stefan Rosengren

Erik Karlsson

Remissvar "Förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Rapport 2014:32

Stockholm Parkering har mottagit från Stadshus AB en remiss om "Förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Rapport 2014:32.

Stockholm Parkering har valt att lämna följande synpunkter

I nedan redovisat remissvar har Stockholm Parkering begränsat sig till att avge yttrande i frågor som direkt berör parkering och då främst den civilrättsliga/privata parkeringen.

Som ett sätt att finansiera åtgärderna från kommunerna föreslås skatt på privat parkering. Kommunal beskattning på parkering torde inte vara möjlig utan omfattande lagändringar. I samband med exempelvis införande av trängselskatterna kom utredningarna fram till att kommunerna inte hade denna beskattningsrätt. Att ge kommunerna rätt att beskatta privata företag, som dessutom finns verksamma i flera kommuner, torde vara mycket komplicerat.

Om en sådan beskattning införs lär den, mot denna bakgrund, bli statlig. Om inte de faktiska intäkterna tillfaller respektive kommun riskerar Stockholm att bli en stor förlorare av en sådan skatt.

Vi ställer oss även frågande till att den privata parkeringen ska beskattas hårdare då de strider mot själva syftet med miljökvalitetsmålet. Den offentligrättsliga/kommunala parkeringen sker på gatumark och den civilrättsliga/privata parkeringen sker på tomt/kvartersmark. Syftet är ju att minska parkeringen på gatumark för att skapa en bättre stadsmiljö. Det innebär snarare att den privata parkeringen som inte tar gatuutrymmet i anspråk borde öka.

Att bygga nya parkeringsgarage är mycket dyrt. De senaste underjordiska garage som vi har byggt har kostat över 500 000 kr per plats. Det krävs mycket lång tid för att dessa omfattande investeringar ska återbetalas. Den innebär att inga privatägda parkeringsbolag bygger underjordiska garage. När underjordiska parkeringsplatser byggs i samband med nya bostäder är ofta produktionskostnaden 200 000 kronor högre än intjäningsförmågan.

Om syftet är att skapa en bättre stadsmiljö genom att minska antalet parkerade bilar så borde istället åtgärderna inriktas på att öka kostnaden för den offentligrättsliga parkeringen och minska antalet parkeringsplatser på gatumark till förmån för kollektivtrafik, cykel eller ökad grönska. Här äger kommunerna redan idag möjligheterna genom parkeringstaxan på gatumark och trafikregleringen av parkering.

Möjligtvis ska möjligheten för kommunerna vidgas till att inte bara ta ut avgift för trafikens reglering.

I Stockholms fall är det värt att notera att taxan på gatumark idag är mycket lägre än den på privat mark. Det innebär att man bör inrikta sig på gatumark för att nå de efterfrågade effekterna. Om privat parkering erbjuds till exempelvis anställda under marknadspris ska denna förmån beskattas. Om sådana fall finns är det än fråga för Skatteverket.

Christian Rockberger
VD